

Deleøkonomien i Danmark

Digitalt baserede produkter, teknologier og nye forretningsmodeller spredes i dag hurtigere og med større gennemslagskraft end tidligere. Deleøkonomien er en del af denne udvikling.

Deleøkonomiens omfang

- Antallet af danskere, der deltager i deleøkonomien, er hastigt voksende. I 2017 har 19 pct. af danskerne benyttet sig af mulighederne i deleøkonomien – det svarer til ca. 800.000 personer. Der er stadig væsentligt flere personer, der køber deleøkonomiske tjenester end udbyder dem. Ca. 17 pct. af befolkningen har købt og lejet igennem deleøkonomiske tjenester, mens kun 4 pct. har udbudt deleøkonomiske tjenester (produkter og serviceydelser) på deleøkonomiske platforme. 2 pct. af befolkningen er både aktive som købere og udbydere.
- Når det kommer til køb og udbud af "kortvarige tjenester" fx rengøring eller lektiehjælp, så er der stort set lige mange der køber og udbyder; 4 pct. af befolkningen køber kortvarige tjenester og 3 pct. udbyder kortvarige tjenester.
- Deleøkonomien er en relativt lille del af den samlede danske økonomi. Et forsigtigt bud på omfanget af danskernes aktivitet på deleøkonomiske platforme inden for de tre mest udbredte områder af deleøkonomien – samkørsel, biludlejning og overnatning – var i 2015 på mellem 425 mio. kr. og 625 mio. kr. i Danmark. I dag er dette tal formentlig noget højere, bl.a. som følge af en stigning i solgte overnatninger på deleøkonomiske platforme som Airbnb. Til sammenligning skønner Europa-Kommissionen i en analyse, at det samlede forbrug på deleøkonomiske platforme i EU i 2015 var 28 mia. euro.
- En opgørelse fra starten af 2017 viser, at der var ca. 140 digitale platforme med en formidlerrolle i Danmark, hvoraf hovedparten kan betegnes som deleøkonomiske, og godt halvdelen er af dansk oprindelse.¹ En optælling fra 2015 estimerer, at der var ca. 7.500 deleøkonomiske platforme på verdensplan.²

---

¹ Innovationlab, 2015 samt Erhvervsstyrelsen. Bemærk at der i denne optælling inkluderes salg (ejerskifte) af fysiske ting mellem privatpersoner.

² Compare and Share, "What we know about the Global Sharing Economy", marts 2015.

- Godt 9 pct. af danskerne har inden for det seneste år købt eller solgt overnatning på en deleøkonomisk platform. 7 pct. af danskerne har købt transport via delebilsordninger. Det svarer til, at ca. 310.000 personer har købt en eller flere samkørselsture eller brugt delebiler. 3 pct. har solgt adgang til transport.

De aktive i deleøkonomien

En undersøgelse fra 2015 om danskernes deltagelse i deleøkonomien undersøger bl.a. danskernes motivation til at være aktive i deleøkonomien.

- For de danskere, der har brugt deleøkonomiske platforme, er det især forventningen om en økonomisk gevinst og nem adgang til de ønskede produkter og tjenesteydelser, der har motiveret dem til at bruge platformene. 67 pct. mener, at de kan spare penge ved at bruge deleøkonomiske platforme.
- De ser samtidig en række konkrete hindringer for yderligere brug af deleøkonomiske platforme. 60 pct. af brugerne peger på manglende tillid til den privatperson, der handles med, som en barriere for at bruge deleøkonomien. Omkring en tredjedel er i tvivl om enten forbrugerrettigheder, skattespørgsmål eller forsikring i forbindelse med handel på platformene.

Samfundsøkonomiske og miljømæssige effekter

- De potentielle økonomiske gevinster af deleøkonomien kommer hovedsageligt fra en bedre udnyttelse af ressourcerne i økonomien. Ved at udnytte den ledige kapacitet i fx boliger, biler og andre aktiver kan produktiviteten og væksten i den danske økonomi understøttes. Endvidere skaber ansatte i innovative virksomheder i gennemsnit højere værditilvækst end ikke-innovative virksomheder.³ En øget brug af deleøkonomiske tjenester, som vurderes at være innovative⁴, kan derved betyde højere produktivitet og derved højere BNP.
- Den videre udvikling af deleøkonomiske aktiviteter vil imidlertid afhænge af forbrugernes præferencer for anvendelsen af deleøkonomiske ydelser, ligesom udviklingen i de eksisterende brancher og forbrugernes muligheder og villighed til at dele vil påvirke udbredelsen af deleøkonomiske aktiviteter. Deleøkonomiens betydning for vækst og pro-

³ Centre for Economic and Business Research, "Produktivitetseffekter af flere innovative virksomheder", 2013.

⁴ Europa-Kommissionen, "Collaborative production and the maker economy", Case Study 51, august 2015.

duktivitet vil således blandt andet afhænge af, i hvilket omfang priserne på de eksisterende serviceydelser reduceres, når nye deleøkonomiske serviceydelser introduceres

- Når danskerne, igennem deleøkonomi, bliver bedre til at udnytte deres (og andres) ressourcer i form af fysiske aktiver, vil det også have en effekt på miljøet. Den højere udnyttelse vil mindske behovet for indkøb af nye varer (og efterfølgende bortskaffelse) og vil have en positiv miljøeffekt. Beregninger fra COWI⁵ anslår, at hvis 5 pct. af danskernes transportbehov i 2025 bliver dækket af samkørsel, vil det isoleret set give en miljøgevinst i form af en årlig besparelse på ca. 420.000 ton CO₂-ækvivalenter pr. år. Det svarer til den årlige CO₂-udledning fra ca. 58.000 danskere.

Deleøkonomiske tjenester

- GoMore, som er en dansk deleøkonomisk virksomhed inden for samkørsel og privat biludlejning, er en af de tjenester, som hastigt er vokset i omfang. GoMore opererer i 5 lande og har ca. 1,3 mio. medlemmer, heraf ca. 600.000 i Danmark. Der er godt 11.000 danske delebiler⁶, heraf omkring 10.000 der bliver delt mellem private, 850 bybiler (delebiler uden fast stamplads) og ca. 500 kommercielt ejede delebiler.
- Tal fra Airbnb om antal gæster og overnatninger viser, at der i 2015 var 1,7 mio. overnatninger i Danmark formidlet via Airbnb-plattformen. Ifølge Airbnbs egne tal var dette steget til ca. 3 mio. overnatninger i 2016. En undersøgelse fra 2015 viser, at når folk udlejer deres bolig, opholder 20 pct. af dem sig selv i boligen, mens 80 pct. opholder sig andre steder. 43 pct. af dem, der udlejer deres bolig, er bortrejst eller holder ferie.

---

⁵ Den såkaldte indirekte rebound-effekt er ikke inkluderet i beregningerne, da der fx vil være samme miljøaftryk af et øget forbrug, hvis danskerne fik flere penge mellem hænderne på anden vis fx ved en skattelettelse, og det derfor er aktuelt at beskrive den "rene" miljømæssige effekt af deleøkonomien.

⁶ Danske delebiler